

ÆBELØ

- en kulturperle er gået tabt

Ved Æbelø findes en af Danmarks fineste ankerpladser. Ved østlige vinde for bøje eller anker omkring den gamle havn, som vidner om fordums aktiviteter på Æbelø. På øens sydvestlige side ligger en DS-bøje hvorfra der er et vidunderligt vue op over øens største overdrev, hvor dyrene græsser i skumringen efter solned-

gang. Ved vestlige vinde på øens østside, hvor Dansk Sejlunion har udlagt en par bøjer ved den nordøst vendte kyst.

Men pas på store sten ved anduvning - gå vinkelret ind på kysten mod ankerpladsen. Langs den nordlige kyst og sydpå langs klinterne ligger kæmpesten og stenrev. Næsten helt op til overfladen (observeret fra kajak). Men omkring det gamle havneanlæg og syd herfor synes grunden at være ren.

Æbelø er destination for mange sejlere, som ankrer tæt på kysten, og udflugtssted for mange fynboer på sommertur. I godt vejr nærmest valfarter naturelskere til øen - til fods ad en ebbevej med et par vadesteder. Forsynet med madkurve, tæpper, kikkerter og sommerhumør af-sætter de dagen til oplevelser i naturen. Og her

er virkelig noget at komme efter. Men indrømmet: jeg kunne bedre lide »den gamle Æbelø«, som jeg lykkeligvis nåede at opleve et par gange.

Mens naturen her tidligere fik en let plejende hånd til hjælp, var der virkelig tale om en kulturperle. Bortset fra nogle forfaldne bygninger, som burde fjernes eller renoveres, syntes alt i velafstemt balance. De fleste steder på øen afgræssede kreaturer skovbunden, overdrev og engarealer. Kæmpe ege-, bøge- og asketræer stod solitært og i tilfældige grupper og gav en naturoplevelse uden lige. Selv hvor der var skov, var der afgræsset, så skovbunden fremstod som et lækkert, grønt tæppe, der tillod at man så øens smukke bakkelandskab.

I midten af 90'erne overtog Aage V. Jensens Fonde øen. Æbeløgård og bygningerne omkring fyret blev istandsat. Resten af øen blev totalfredet. Overalt springer lysningerne i skov, og eng- og markarealer er groet sammen. Overalt ses store døde træer. Udtørrede efter nogle år. De venter kun på en storm. Andre kæmper er faldet med opbrækket rodklump; mange hænger i nogle år i kronerne på omkringstående træer. Lysningen giver plads til nyt liv. Asketræer vokser frem af skovbunden som et tremmевærk. Survival of the fittest. Ikke nødvendigvis et kønt syn, som lader øjet hvile. Her kan naturens stress opleves i løssluppet form, selvom gøgen fortsat kukker på Æbelø.

Kulturperlen er under nedbrydning - men den vil naturligvis altid igen kunne retableres. En naturperle er uden tvivl det ønskede mål. Men det vil vare mindst 2-300 år, før resultatet bliver synligt.

Som en bittersød slutbemærkning vil jeg håbe, at fremtidige generationer vil forstå at værdsætte Aage V. Jensens Fondes initiativ. Ellers har det været forgæves - og prisen er høj.

Sven Erik Bruun

*exet
Nørminde*